

A Szerzői Jogi Szakértő Testület szakvéleményei

Felhasználási jog gyakorlása térképművek esetében

Ügyszám: SZJSZT 13/2002

A megbízó által feltett kérdések:

1. Írásbeli felhasználási, illetőleg kiadói szerződés és kifejezett kikötés hiányában, egyszerű szóbeli adásvételi szerződések útján az S. Kft. szerezhet-e a K. Kft. által létrehozott térképművek tekintetében kizárólagos felhasználási, illetőleg kiadói jogot?
2. Befolyásolja-e a tényállás jogi megítélését az a tény, hogy a térképműveken az S. Kft. mint szerzői jogi jogosult van feltüntetve?

Az eljáró tanács válasza:

Ad 1. Az 1999. évi LXXVI. törvény (szerzői jogi törvény, Szjt.) 16. § (1) bekezdés határozza meg a szerzőt megillető vagyoni jog tartalmát. E szerint a szerzői jogi védelem alapján a szerzőnek kizárólagos joga van a mű anyagi formában és nem anyagi formában történő bármilyen felhasználására és minden egyes felhasználás engedélyezésére. A felhasználásra engedély felhasználási szerződéssel szerezhető.

Az Szjt. 17. §-a értelmében felhasználásnak minősül egyebek mellett a szerzői mű többszörözése, terjesztése is (17. § a, b pont). A mű többszörözésének minősül az Szjt. 18. § (1) bekezdés értelmében a mű anyagi hordozón való közvetlen vagy közvetett rögzítése bármilyen módon, akár véglegesen, akár időlegesen, valamint egy, vagy több másolat készítése a rögzítésről. A mű terjesztésének fogalmát az Szjt. 23. §-a határozza meg. E szerint terjesztésnek minősül egyebek mellett a mű eredeti példányának, vagy többszörözött példányainak a nyilvánosság számára történő hozzáférhetővé tétele forgalomba hozatallal, vagy forgalomba hozatalra való felkínálással (Szjt. 23. § (1) bekezdés). A terjesztés, mint forgalomba hozatal magában foglalja a műpéldány tulajdonjogának átruházását is (Szjt. 23. § (2) bekezdés).

A fentiekből következően a többszörözés, mint kiadás, illetőleg a terjesztés – adott esetben a többszörözött műpéldány tulajdonjogának átruházása – útján történő műfelhasználás kizárólagos joga a szerzői jogosultat illeti meg, és tőle azt felhasználási szerződéssel lehet megszerezni. A felhasználási szerződést az Szjt. 45. §-a értelmében írásba kell foglalni. Az írásba foglalt felhasználási szerződés csak kifejezett kikötés esetén ad kizárólagos felhasználási jogot (Szjt. 43. § (1) bekezdés első mondata), és ez a kizárólagos jog csak olyan felhasználási módokra vonatkozik, amelyeket a szerződésben ilyenként megjelöltek. A szerzői jogosult által előállított, többszörözött műpéldányok adásvétele önmagában kizárólagos felhasználási jogot nem keletkeztet. A fentiek alapján az S. Kft. sem többszörözési, sem terjesztési, sem kiadói jogot nem szerzett.

Ad 2. Az Szjt. értelmében szerzői jogi védelem alatt áll az irodalom, a tudomány, a művészet minden alkotása, és ez a védelem az alkotást a szerző szellemi tevékenységéből fakadó egyéni, eredeti jellege alapján illeti meg (Szjt. 1. § (1), (2), (3) bekezdés). A szerzői jogi védelem tehát nem kötődik semmilyen, a művön feltüntetendő alakszerűséghez. Az Szjt. 4. § (1) bekezdése értelmében a szerző jog azt illeti meg, aki a művet megalkotta (szerző). A szerzőt a mű létrejöttétől kezdve megilleti a szerzői jogok – a személyhez fűződő és a vagyoni jogok – összessége (Szjt. 9. § (1) bekezdés). Mindenki másnak valamilyen jogi aktusra van szüksége ahhoz, hogy a művel kapcsolatosan bármilyen joggal rendelkezzen. Ez a jogi aktus az Szjt. 9. § (3) bekezdése értelmében csak kivételes esetekben lehet a vagyoni jogok átruházása, minden más esetben a fentiek szerinti felhasználási jog átengedéséről lehet csak szó. A 9. § (3) bekezdése a jelen esetre nem irányadó.

A fentiekből következően tehát a „© S.” megjelölés alkalmazása nem keletkeztet az S. Kft. részére a térképműveken semmilyen szerzői jogot.

Budapest, , 2002. június 26.

dr. Pálos György
a tanács elnöke

dr. Mann Judit
a tanács előadó tagja

dr. Koltay Krisztina
a tanács szavazó tagja